

DALYKO APRAŠAS

Dalyko pavadinimas	Kodas
Lyčių studijos	

Dėstytojos	Padalinys
Koordinuojanti: doc. dr. Lijana Stundžė Kitos: asist. dr. Reda Adomaitienė, prof. dr. Aurelija Novelskaitė, doc. dr. Deimantė Šėporaitytė-Vismantė	Komunikacijos fakultetas, Saulėtekio al. 9, 08303 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko tipas
Pirmoji	Individualusis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišri	Pavasario ir rudens semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti anglų kalbą B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra.

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	34	96

Dalyko tikslas:		
Supažindinti studentus ir studentes su lyčių teorijomis, problematika ir tyrimais, apimančiais moterų / feministines, vyrų / maskulinistines ir LGBTQ+ / Queer studijas.		
Dalyko studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos lyčių studijų, kaip akademinės disciplinos specifiką.	Probleminis dėstymas, literatūros / vaizdinės medžiagos / probleminių situacijų analizė, refleksija, darbas grupėse, diskusijos.	Grupiniai pristatymai / pateiktys seminarų metu, egzaminas raštu
Supras lyties kategorijos kompleksiskumą, socialinės ir biologinės lyties sąveikas bei socializacijos proceso įtaką lyties tapatybės formavimui.		
Gebės apibūdinti moterų / feministinių, vyrų / maskulinistinių ir LGBTQ+ / Queer judėjimų istorinę raidą ir pagrindines idėjas.		
Žinos lyčių teorijas, lyčių studijų tyrimų kryptis ir metodus bei gebės juos taikyti atliekant socialinių, humanitarinių mokslo sričių tyrimus bei integruoti lyties aspektą į kitų (gamtos, medicinos, inžinerijos, kt.). mokslo sričių tyrimus.		
Gebės analizuoti lyčių lygybės, įvairovės ir įtraukties diskursų formavimąsi nacionaliniu, regioniniu ir globaliu lygmenimis.		
Gebės kurso metu įgytas žinias taikyti savo studijose, profesinėje veikloje ir visuomeniniame gyvenime.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratimai	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas į lyčių studijas. Lyčių studijų kryptys: moterų/feministinės studijos, vyrų / maskulinizmo studijos, LGBT+ / Queer studijos. Dalyko studijų objektas ir tikslai, metodai, reikalavimai, kt.	2		2				4	8	Savirefleksija / grupės diskusija. Mokslinės literatūros skaitymas (Kimmel, M. S., p. 58-61, 82-85).
2. Terminų „lytis“ samprata ir apibrėžtys. Lyties daugiamačiškumas. Sociobiologiniai, socio-konstrukcionistiniai ir kt. požiūriai. Pagrindinės sąvokos ir terminai.	2		2				4	10	Mokslinio straipsnio apžvalga, refleksija, grupės diskusija, grupiniai pristatymai / pateiktys.
3. Interseksionalumas. Lyties ir kitų pamatinių socialinių kategorijų (amžiaus, socialinės klasės, negalios, seksualinės orientacijos, religijos ir kt.) tarpusavio sąveikos.	2		2				4	10	Pateiktos medžiagos analizė, refleksija, grupės diskusija, individualūs / grupiniai pristatymai / pateiktys. Mokslinės literatūros skaitymas (Erickson-Schroth, L., p. 17-22; Ryle, R., p. 51-56).
4. Lyčių socializacija. Lyties socializacijos teorijos. Socializacijos etapai ir socializacijos agentai, socializacija socialinėse institucijose.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros skaitymas ir grupinių pristatymų rengimas. Erickson-Schroth, L., p. 93-100; Ryle, R., p. 153-162.
5. Lysis ir socialiniai judėjimai. Feministiniai judėjimai (sufražizmas, pirmoji, antroji ir trečioji feminizmo bangos). Vyrų judėjimai. LGBTQ+ judėjimai.	2		2				4	8	Mokslinės literatūros skaitymas (Erickson-Schroth, L., p. 567-588), refleksija, grupės diskusija.
6. Feministinės / moterų studijos. Feministinių teorijų įvairovė. Feministinių tyrimų epistemologiniai ir metodologiniai ypatumai.	2		2				4	10	Mokslinės ir kt. medžiagos analizė, savarankiškai pasirinktos temos pristatymas, grupės diskusija, grupiniai pristatymai / pateiktys.
7. Maskulinistinės / vyrų studijos. LGBTQ+ / queer studijos. Teoriniai principai, prieigos ir akcentai. Sąsajos su feministinėmis studijomis	2		2				4	10	Mokslinės ir kt. medžiagos analizė, savarankiškai pasirinktos temos pristatymas, grupės diskusija, grupiniai pristatymai / pateiktys.
8. Lyčių (lygybės, įvairovės ir įtraukties) politikos formavimas nacionaliniu, regioniniu (Europos) ir globaliu	2		2				4	10	Pateiktos medžiagos analizė ir refleksija, grupės diskusija,

lygmenimis. Pagrindinės politiką formuojančios institucijos, svarbiausi teisiniai ir kt. dokumentai, pažangos rodikliai.								grupiniai pristatymai / pateiktys.
Pasiruošimas egzaminui							20	
Kurso apibendrinimas. Grįžtamasis ryšys		2					2	
Iš viso:	16	2	16				34	96

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminarų metu	50 %	Semestro metu	Visų seminarų vertinimų vidurkis sudaro 50 proc. kaupiamojo balo. Priklausomai nuo konkretaus seminaro tikslų ir užduočių, darbas seminaro metu vertinamas vienu iš žemiau nurodytų būdų (balais arba užskaityta / neužskaityta principu). Individualus vertinimas, kai seminaro užduotys atlieka kiekviena (-s) studentė (-as) individualiai: 10 (puikiai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant puikias, išskirtines žinias ir gebėjimus. 9 (labai gerai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant tvirtas, geras žinias ir gebėjimus. 8 (gerai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant geresnes nei vidutinės žinias ir gebėjimus arba atlikta iki 90 proc. seminaro užduočių demonstruojant tvirtas, geras žinias ir gebėjimus. 7 (vidutiniškai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant vidutinės žinias ir gebėjimus. 6 (patenkinamai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant žemesnes nei vidutinės žinias ir gebėjimus (įgūdžius), yra klaidų. 5 (silpnai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant minimalius reikalavimus tenkinančias žinias ir gebėjimus (įgūdžius). 4 - 1 (nepatenkinamai): atliktos seminaro užduotys demonstruojant minimalių reikalavimų netenkinančias žinias ir gebėjimus (įgūdžius). Grupinis vertinimas, kai seminaro užduotis atlieka studentų (-tų) grupė: individualaus vertinimo kriterijai taikomi grupės darbui. Kai visų grupės narių indėlis į užduoties atlikimą yra vienodas – visų grupės narių įvertinimas vienodas; jei kažkurios (-io) / kažkurių grupės narių indėlis į užduoties atlikimą yra mažesnis, to (-s) / tų grupės narės (-io) / narių vertinimas yra žemesnis priklausomai nuo indėlio. Individualus / grupinis vertinimas: <i>Užskaityta</i>: priklausomai nuo reikalavimų – darbas pristatytas žodžiu, pateikta raštu atlikta užduotis, kt. <i>Neužskaityta</i>: priklausomai nuo reikalavimų – darbas nepristatytas žodžiu, nepateikta raštu atlikta užduotis, kt. Laiku (iki nurodytos datos) neatlikus balais vertinamos seminaro užduoties, ji vertinama 0, o bendroje vertinimo sistemoje skaičiuojamas vidurkis. Ne/užskaitymo principu gauti vertinimai koreguoja vidurkio skaičiavimo formulę. Pvz., jei iš 8 seminarų vienas buvo vertinimas ne/užskaitymo principu, o visi kiti – 10 balų skalėje, tai: - jei <i>užskaityta</i>, tai vidurkio skaičiavimo formulėje 7 seminarų balai sumuojami ir dalinami iš 7; - jei <i>neužskaityta</i>, tai vidurkio skaičiavimo formulėje 7 seminarų balai sumuojami ir dalinami iš 8.
Egzaminas	50 %	Sesijos metu	Egzaminas laikomas sesijos metu ir sudaro 50 proc. galutinio įvertinimo. Egzamino testą sudaro 25-30 atviro ir /arba uždaro tipo

			testo pobūdžio klausimų ir / arba 1-3 klausimai, suformuluoti „atviros knygos“ metodo principu. Egzamino testas vertinamas balais, kur: 10 (puikiai): puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai – pasiekti visi studijų tikslai. 9 (labai gerai): tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. 8 (gerai): geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. 7 (vidutiniškai): vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. 6 (patenkinamai): žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) žemesni nei vidutiniai, yra klaidų. 5 (silpnai): žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) tenkina minimalius reikalavimus. 4 – 1 (nepatenkinamai): žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) netenkina minimalių reikalavimų.
--	--	--	--

Seminarų lankomumas yra privalomas.

Galutinis vertinimas yra kaupiamasis balas, kurį sudaro 50 proc. darbo seminarų metų vertinimas ir 50 proc. egzamino testo vertinimas.

Atliekant dalyko užduotis **galima naudoti DI:**

- 1) informacijos paieškai ir rinkimui;
- 2) užduoties nuorodų ir literatūros sąrašo valdymui;

DI draudžiama naudoti:

- 1) užduoties originalaus teksto kūrimui – tiesioginiam rašymui. Visas darbo tekstas turi būti originalus ir parašytas studento / studentės.
- 2) literatūros analizės kūrimui;
- 3) rezultatų generavimui ar interpretavimui, neįtraukiant savo pačios / paties analizės ir vertinimo.

DI naudojimo atskleidimas: Užduoties įvade privaloma aiškiai nurodyti, kokie DI įrankiai ir kaip buvo naudojami atliekant užduotį. DI sugeneruotos darbo dalys (pvz., informacijos paieška) turi būti identifikuotos, nurodant naudotą DI įrankį (plačiau žr. Dirbtinio intelekto naudojimo Vilniaus universitete gaires, patvirtintas universiteto senato 2024 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. SPN-54).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra				
1. Erickson-Schroth, Laura (Ed.)	2014	<i>Trans bodies, trans selves. A resource for the transgender community</i> , 649 p.	Oxford University Press	https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/detail.action?docID=1685668
2. Kimmel, Michael S.	2017	<i>The Gendered Society</i> , 550 p.	New York; Oxford: Oxford University Press	https://research.ebsco.com/c/vzvqqq/ebook-viewer/pdf/3uabtlyulz/page/pp_ii?location=https%25253A%25252F%25252Fresearch.ebsco.com%25252F%25252Fvzvqqq%25252Fsearch%25252Fdetails%25252F3uabtlyulz%25253Frequest-context%25253Dplink%252526db%25253De000xww
3. Ryle, Robyn	2015	<i>Questioning Gender. A sociological exploration</i> , 551 p.	SAGE. Pine Forge	https://books.google.lt/books?id=CHHz_p-j9hMC&source=gbs_book_other_versions
Papildoma literatūra				
Agustín, Lise Rolandsen	2013	<i>Gender equality, intersectionality and diversity in Europe</i>	New York: Palgrave Macmillan,	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000690699&con_lng=lit
Butler, Judith	2017	<i>Vargas dėl lyties. Feminizmas ir tapatybės subversija</i>	Vilnius: Kitos knygos	https://www.lvb.lt/primo-explore/fulldisplay?docid=VUB01000866043&context=L&vid=VU&lang=lt_LT&search_scope=VU_IG_ALL&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=default_tab&query=any,contains,Vargas%20d%C4%97l%20lyties.%20Feminizmas%20ir%20

				20tapatyb%C4%97s%20subversija &offset=0
De Beauvoir, Simone	1996	<i>Antroji lytis</i>	Vilnius: Pradai / ALK	https://www.lvb.lt/primo-explore/fulldisplay?docid=VUB01000419947&context=L&vid=VU&lang=lt_LT&search_scope=VU_IG_ALL&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=default_tab&query=any,contains,Antroji%20lytis&offset=0
Elshtain, Jean Bethke	2002	<i>Vyro viešumas, moters privatumas. Moterys socialinėse ir politinėse teorijose</i>	Vilnius: Pradai	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000196850&con_lng=lit
Foucault, Michael	1999	<i>Seksualumo istorija</i>	Vilnius: Vaga / ALK	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000127061&con_lng=lit
Gruodis, Karla (sud.)	1995	<i>Feminizmo ekskursai. Moters samprata nuo Antikos iki Postmodernizmo. Antologija</i>	Vilnius: Pradai / ALK	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000046222&con_lng=lit
Jeffreys, Sheila	2003	<i>Unpacking queer politics: a lesbian feminist perspective</i>	Cambridge: Polity	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000250513&con_lng=lit
Mondimore, Francis M.	2000	<i>Homoseksualizmo prigimties istorija</i>	Vilnius: ALK / Eugrimas	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000150457&con_lng=lit
Ślęczka, Kazimierz	2005	<i>Feminizmas: šiuolaikinio feminizmo visuomeninės ideologijos ir koncepcijos</i>	Vilnius: Mintis	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000270190&con_lng=lit
Tereškinas, Artūras	2011	<i>Vyrų pasaulis: vyrai ir žaizdos vyriškumas Lietuvoje</i>	Vilnius: Baltos lankos.	http://vu.library.lt/F?func=direct&local_base=VUB01&doc_number=000464659&con_lng=lit